

HELE BRUKSANVISNINGEN MÅ LESES FØR MAN TAR UTSTYRET I BRUK!**GENERELL INFORMASJON****INNLOGGING**

Man logger seg inn via vår hjemmeside www.telespor.no eller direkte www.telespor.org
Brukernavn og passord er tilsendt i egen e-post.

BRUKERINFORMASJON

Vi ber om at du registrerer ditt mobilnummer og e-post adresse slik at vi kan nå frem med informasjon. Se hvordan under punkt 5.

BATTERILEVETID

Batterilevetiden er under normale forhold beregnet til mellom 1000-1300 målinger.
Temperatursvinginger, mobildekningsforhold og antall dager i bruk virker inn på levetiden. Vi anbefaler å ha et par målinger i døgnet for så og øke frekvensen ved sinking og tilsyn.

ETTER SESONG

Batteriene må tas ut av terminalen før de lagres tørt. Tas ikke batteriene ut vil abonnementet løpe videre. Eventuelle terminaler med feil må rapporteres inn like etter sesongavslutning for at garanti skal kunne gjøres gjeldende.

FØR SESONGSTART

Vi anbefaler å bestille nye batterier i god tid før sesongstart. Du må gjerne bestille ekstra da batteriene våre kan ligge lagret i opp til 10 år. Vi anbefaler også å teste terminalene for å avdekke eventuelle feil, se punkt om test. Abonnement blir fakturert forskuddsvis en gang i året.
For å sikre at batterilokkene holder seg tett anbefaler vi å smøre pakningene fra det andre bruksåret.

VED FEIL

Alle feil meldes inn via vår e-post post@telespor.no. Vi er til stede mellom 08:00 og 16:00 mandag til fredag men har ingen dedikert telefonsupport. Det er derfor lettest å få hjelp om du benytter e-post og gir følgende opplysninger:

- Beskrivelse av feil
- Ved feil på terminal må vi ha opplyst telespornummeret
- Har du mange terminaler med feil er vi behjelpelig med en liste for registrering.

Merk: Vi ringer opp i de tilfeller det er nødvendig.

TEST

Merk: Du må lese hele bruksanvisningen før du kan utføre testen.

Sett oppdateringsfrekvens på 5 minutter **før** du aktiverer terminalene utendørs. Etter hvert som de kommer opp i kartet/får posisjon, slås de av. Hvor lang tid det tar for terminalene kommer opp avhenger av hvor gode forholdene er der de testes, under gode forhold tar det rundt 5 minutter. Etterpå slår du av terminalene og justerer oppdateringsfrekvensen til det du ønsker. Ved ny oppstart sjekk at terminalen lyser grønt en kort stund.

Merk: Ikke send dyr til fjells med terminaler som ikke har sendt rapporter under testen.

ALARMER

Det er viktig å merke seg at alarmer som gis kun er en indikasjon på en unormal situasjon og ikke nødvendigvis en melding om at dyret er dødt. Ved alarm må du selv vurdere hvilke tiltak som skal gjøres. Med litt erfaring vil du raskt kunne bedømme om hvilke tiltak som bør iverksettes.

BRUKER PORTAL

1 | OVERSIKT

Besetning: Viser antall registrerte dyr

Søk: Skriv inn individ- eller telespornummer

Alarmer og meldinger: Gir deg en oversikt over alle alarmer og meldinger

The screenshot shows the 'Oversikt' (Overview) page of the Telespor user portal. At the top, there is a navigation menu with 'Oversikt', 'Kart', 'Besetning', 'Rapporter', 'Administrasjon', and 'Innstillinger'. Below the menu, the page title is 'Oversikt'. Underneath, there is a section for 'Besetning' (Occupancy) stating 'Du har 0 dyr registrert i Telespor' (You have 0 animals registered in Telespor) with links for 'Vis i kart' (View on map) and 'Vis i liste' (View in list). There is also a search section with the label 'Søk' and a text input field for 'Individ- eller telespornummer:' followed by 'Søk' and 'Blank' buttons. Below that is a section for 'Alarmer og meldinger' (Alarms and messages) with the text 'Ingen alarmer' (No alarms). At the bottom right, there is a copyright notice: '© Copyright 2009 Telespor AS'.

2 | BESETNING | REGISTRERE INDIVID

Individnummer: Egendefinert navn

Telespornummer: Terminalens unike nummer som er merket på lokket
For å bekrefte registrering trykk **Lagre**

The screenshot shows the 'Registrere individ' (Register individual) page in the Telespor user portal. The navigation menu is the same as in the previous screenshot, but 'Besetning' is selected. Below the menu, there is a sub-menu with 'Vis', 'Registrering individ/klave', 'Oppdateringsfrekvens', 'Alarmer', 'Import', and 'Eksport'. The main heading is 'Registrere individ'. Below this, there is a table with two columns: 'Individnummer' and 'Telespornummer'. The table contains ten empty rows for data entry. At the bottom left of the table area, there is a green 'Lagre' (Save) button.

3 | BESETNING | VIS

Viser oversikt over alle registrerte individer.

Telespor Logg ut

Oversikt Kart **Besetning** Rapporter Administrasjon Innstillinger

Vis Registrering individ/klave Oppdateringsfrekvens Alarmer Import Eksport

Besetning

Individnr	Telespornr	Type	Alarmer	Posisjon	Tid	Oppdatering	Batteri
50081-emp	50081	GSM	PSCBM endre	N69°38'23"E019°12'30"	04.04.10 14:08	Hvert 5. minutt endre	68

1 individer funnet, viser 1, fra 1 til 1. Side 1 / 1

© Copyright 2009 Telespor AS

Ved å trykke direkte på **Individ-** eller **Telespornr.** får du frem detaljert informasjon for aktuelt individ. Du kan også gå direkte inn på menyen for alarmer og oppdateringsfrekvens ved å trykke på **endre**.

Telespor

Oversikt Kart **Besetning** Rapporter Administrasjon Innstillinger

> Besetning > Vis > Individ

Individ/klave

Individnummer	50081-emp	Endre
Telesponnummer	50081	Slett
Type	GSM	
Beskrivelse		
Posisjon	N69°38'40"E019°01'08"	Vis i kart
Siste oppdatering	04.04.10 16:18	Vis spor Vis historikk
Oppdateringsfrekvens	Hvert 5. minutt	Endre
Alarmen går ved	Ikke forflyttet seg Bevegelsessensor Ikke mottatt data Lav batterispennning Ingen melding fra medaljong	Endre
Lyttefrekvens UHF	Ingen sending	Endre
Lyttelengde UHF	0	
Lytter etter UHF klave	0	

[Tilbake](#)

ENDRE INDIVID

Her kan du endre individnummer og legge til en beskrivelse.

Telespor

Oversikt Kart Besetning Rapporter Administrasjon Innstillinger

> Besetning > Vis > Individ > Endre

Endre individ

Individnummer	50081-emp
Telespornummer	50081
Type	GSM
Beskrivelse	

< Gå tilbake uten å endre Lagre

SLETTE INDIVID

Man skal kun bruke **Slette individ**. Man bekrefter med å trykke **Slett**.

Merk: Slettede individer må registreres på nytt før de tas i bruk igjen.

Telespor

Oversikt Kart Besetning Rapporter Administrasjon Innstillinger

Slette individ og/eller klave

Individnummer	56375-emp
Telespornummer	56375

Slette individ
 Slette kun klave

NB: Sletting av individ medfører samtidig sletting av klave. Klaven må registreres på nytt når den tas i bruk igjen.

Årsak til sletting (velg fra listen, eller beskriv med ord i tekstboksen:

Velg: Sanket

Kommentar:

< Gå tilbake uten å slette Slett

HISTORIKK

Viser oversikt over data som aktuelt individ har sendt inn. Historikken kan blant annet hjelpe deg med å finne ut hvorfor et individ ikke har rapportert. Det kan enten være at det befinner seg i et område uten dekning, dette ser du ved at det ikke er mottatt noen ny data i historikken. Det kan også være at individet har fått en ugyldig posisjon ved siste rapportering. Fra tid til annen kan terminalene få for dårlige signaler fra satellittene og vil ikke godkjenne posisjonen. **Merk:** GPS posisjoner kan ha en feilmargin på opptil 100 meter men skal normalt ligge innenfor 16 meter.

MåleID og sekvensnr. : Skal du bare se bort ifra.

Måletidspunkt: Er det tidspunktet serveren har mottatt meldingen.

Avsender: Viser telespornummeret

Posisjon, gyldig: Viser om målingen har registrert gyldig eller ugyldig posisjon.

Posisjon: Viser dyrets posisjon. Koordinatsystemet kan endres under innstillinger, se punkt 5.

Merk: Om individet får ugyldig posisjon ved måling vil den vise forrige gyldige posisjon.

Posisjons tid: Viser når individet tok posisjonen. Når det er stor forskjell mellom posisjons tid og måletidspunkt er det en indikasjon på dårlig dekning i det området individet befinner seg i.

Batteri: Viser batterispenningen. Vi benytter litiums batterier som har den egenskapen at de holder lenge på spenningen før den raskt faller. Nederst på siden ser du antall målinger som gir deg en indikasjon på batterilevetiden.

Oversikt Kart Besetning Rapporter Administrasjon Innstillinger

> Kart > Egne dyr > Historikk

Individnummer: 50081-emp

MåleID	Måletidspunkt	Sekvensnr.	Avsender	Posisjon, gyldig	Posisjon	Posisjon, tid	Batteri
66263	04.04.10 16:20	62	50081	Gyldig	N69°38'40"E019°01'08"	04.04.10 16:18	67
66262	04.04.10 16:15	61	50081	Gyldig	N69°38'21"E019°01'57"	04.04.10 16:13	67
66261	04.04.10 16:10	60	50081	Gyldig	N69°38'03"E019°02'24"	04.04.10 16:08	67
66260	04.04.10 16:05	59	50081	Gyldig	N69°37'44"E019°02'45"	04.04.10 16:03	67
66258	04.04.10 16:00	58	50081	Gyldig	N69°37'15"E019°03'40"	04.04.10 15:58	67
66257	04.04.10 15:55	57	50081	Gyldig	N69°36'45"E019°04'10"	04.04.10 15:53	67
66256	04.04.10 15:50	56	50081	Gyldig	N69°36'18"E019°04'42"	04.04.10 15:48	67
66255	04.04.10 15:45	55	50081	Gyldig	N69°36'37"E019°05'32"	04.04.10 15:43	68
66253	04.04.10 15:40	54	50081	Gyldig	N69°36'46"E019°05'48"	04.04.10 15:38	67
66252	04.04.10 15:35	53	50081	Gyldig	N69°37'01"E019°05'56"	04.04.10 15:33	68
66251	04.04.10 15:30	52	50081	Gyldig	N69°37'09"E019°07'06"	04.04.10 15:28	67
66250	04.04.10 15:25	50	50081	Gyldig	N69°37'27"E019°09'37"	04.04.10 15:18	68
66249	04.04.10 15:25	51	50081	Gyldig	N69°37'20"E019°08'46"	04.04.10 15:23	68
66248	04.04.10 15:15	48	50081	Gyldig	N69°37'50"E019°10'56"	04.04.10 15:08	68
66247	04.04.10 15:15	49	50081	Gyldig	N69°37'41"E019°10'22"	04.04.10 15:13	68
66246	04.04.10 15:05	47	50081	Gyldig	N69°38'01"E019°11'25"	04.04.10 15:03	68
66245	04.04.10 15:02	37	50081	Gyldig	N69°38'10"E019°11'50"	04.04.10 14:13	67
66244	04.04.10 15:02	38	50081	Gyldig	N69°38'12"E019°11'50"	04.04.10 14:18	67
66243	04.04.10 15:02	39	50081	Gyldig	N69°38'13"E019°11'50"	04.04.10 14:23	67
66242	04.04.10 15:02	40	50081	Gyldig	N69°38'12"E019°11'51"	04.04.10 14:28	67

⏪ ⏩ ⏴ 1 2 3 4 ⏵ ⏶ ⏷

63 målinger funnet, viser 20, fra 1 til 20. Side 1 / 4

< Gå tilbake

ENDRE ALARM

Her velger du hvilke typer alarmer valgt individ skal gi.

Du kan velge hvor mange timer det skal gå for den gir alarm om at dyret ikke har beveget seg, fra 1 time til 12 timer. **Merk:** Denne funksjonen gjelder kun for terminaler levert etter 06.04.10. På eldre terminaler får man ikke opp denne funksjonen. Endringer bekreftes med å trykke **Lagre**.

For å endre alarmfunksjoner for hele besetningen så går man til **Besetning** og videre på **Alarmer**.

Telespor

Oversikt Kart **Besetning** Rapporter Administrasjon Innstillinger

> Besetning > Vis > Alarmer

Endre alarmer

Individnummer	50081-emp
Telespornummer	50081

Alarmer

- Posisjonen er mindre enn 10 meter fra forrige måling.
- Klaven har ikke beveget seg de siste 3 timene.
- Ikke mottatt data på mer enn 48 timer.
- Batterispenningen er lav.
- Klaven har ikke mottatt melding fra medaljong på lam/kalv.

< Gå tilbake uten å endre Lagre

ENDRE OPPDATERINGSFREKVENS

Du kan velge mellom å oppdatere hvert 5. minutt til hvert 5. døgn. Endring av frekvens vil tre i kraft neste gang individet rapporterer inn og er i kontakt med serveren.

Merk: Alarmfunksjonen virker uavhengig av oppdateringsfrekvensen. Hyppig oppdatering går utover batterilevetiden. For å endre oppdateringsfrekvens på hele besetningen så går man til **Besetning** og videre på **Oppdateringsfrekvens**.

Telespor

Oversikt Kart **Besetning** Rapporter Administrasjon Innstillinger

> Besetning > Vis > Oppdateringsfrekvens

Endre oppdateringsfrekvens

Individnummer	50081-emp
Telespornummer	50081
Oppdateringsfrekvens	Hvert 5. minutt

< Gå tilbake uten å endre Lagre

4 | KART

Merk: Du vil ikke få opp noe kart før et individ har sendt inn en gyldig GPS posisjon.

Ved å holde musepekeren over en stjerne får du frem en meny som gir deg tilgang til ytterligere informasjon om individet.

Du kan spore dyrenes bevegelser ved å skrive inn fra dato til dato. Du kan bare spore et individ om gangen.

Du navigerer i kartet ved hjelp av tastene på siden av kartet.

The screenshot shows the Telespor web interface. At the top, there is a navigation menu with options: Oversikt, **Kart**, Besetning, Rapporter, Administrasjon, and Innstillinger. Below the menu, the page title is 'Kart > Egne dyr' and a subtitle reads 'Hold musepekeren over en stjerne for å identifisere et dyr; klikk for mer informasjon.' The main content is a topographic map of a region with contour lines and water bodies. A red star marker labeled '50081-emp' is placed on the map near a location labeled 'Skarvas'. A popup window is open over this marker, displaying the following information:

- 50081-emp
- Oppdatert: 04.04.2010 14.08
- [Mer info](#) [Historikk](#)
- Vis spor fra 30.03.2010 til 04.04.2010

At the bottom of the map area, there is a scale bar showing 0 to 500m and the text 'Karttjeneste levert av Mapsolutions AS'. Two buttons are visible at the bottom: 'Identifiser alle synlige dyr i liste' and 'Skriv ut kartet'. On the right side of the map, there are navigation controls including zoom in (+), zoom out (-), and directional arrows (up, down, left, right).

5 | INNSTILLINGER

Innhold på oversiktssiden: Her velger du hva som skal vises på oversiktssiden. **Merk:** Kart er ikke implementert på oversiktssiden per dags dato.

Linje pr side i listevisninger: Gjelder for alle lister.

Størrelse på kart: Velg den størrelsen som passer ditt behov.

Koordinatsystem: Her kan du velge mellom flere koordinatsystem.

Varsling: Alarmer fra individer kan meldes deg direkte via SMS .Man kan ha flere mobilnummer ved å skille numrene med kommategn (,).

Din Kontaktinformasjon: Her kan du legge til og endre kontaktinformasjon. Trykk **Rediger**.

Endre passord: Husk å notere deg nytt passord slik at du ikke glemmer det mellom sesongene.

Merk: Du må trykke på **Lagre endringene** før de blir aktivert.

The screenshot shows the 'Innstillinger' (Settings) page in the Telespor application. The page has a green header with the Telespor logo and a navigation menu with items: Oversikt, Kart, Besetning, Rapporter, Administrasjon, and Innstillinger. The main content area is titled 'Brukerinnstillinger' (User Settings) and contains several sections:

- Innholdet på oversiktssiden (kryss av)** (Content on overview page (checkboxes)):
 - Status for besetningen
 - Alarmer og meldinger
 - Kart
 - Søk etter individ
- Linjer pr side i listevisninger (velg antall)** (Lines per page in list views (select amount)):
 - 10
 - 20
 - 50
- Størrelse på kartet** (Map size):
 - Lite (500x400)
 - Middels (800x600)
 - Stort (1000x800)
- Koordinatsystem** (Coordinate system):
 - Lat/Lon (WGS84)
- Varsling** (Alerting):
 - Ingen
 - SMS
- Din kontaktinformasjon** (Your contact information):
 - Bruker: [input field] **Rediger** **Endre passord**

At the bottom of the page, there are two buttons: **Tilbakestill uten å lagre** (Reset without saving) and **Lagre endringene** (Save changes).

OPPSTART AV TERMINALEN

fig.1

fig.2

TERMINALENE MÅ REGISTRERES FØR DE TAS I BRUK!

Sett i batteriene og benytt en mynt til å skru inn batterilokkene. Pass på at ikke pakningen kommer i klem. Det skal ikke være stor motstand før lokkene er nesten helt igjen.

Merk: Det må **kun** benyttes Telespors 3.6V litiums AA batterier! Bruk av andre typer batterier kan medføre feil på terminalen.

Terminalen starter opp så snart begge batterilokkene er skrudd på plass. Terminalen vil lyse grønt noen sekunder (se fig.1) før den går over i normal drift. Under gode testforhold vil det ta rundt 5 minutter før du kan se dem i kartet.

Merk: Terminalen må være utendørs for å kunne få signaler fra satellittene

Man slår av og på terminalen ved å skru ut batterilokket på siden som er merket *Remove cap to reset.* (se fig.2).

Merk: Man trenger ikke å skru lokket helt ut for å slå av terminalen.

FESTE AV TERMINALEN

For at terminalen skal fungere optimalt bør den ligge mest mulig på nakken av dyret. For at terminalen ikke skal gli under halsen på dyret må man ha en motvekt på over 250 g. Man kan enten benytte en tung nok bjelle eller kombinere et vektlodd og en liten bjelle. Både Moen Bjøllefabrikk og Os ID leverer vektlodd.

Merk: Om man kun benytter bjelle fra Os ID må denne festes fast i klavebåndet slik at den ikke glir på båndet.

Terminalene passer både til Easyfix klavebånd og Kvikk klaven. Klavebåndet som er bredere enn 3 cm. må det tilpasses i festepunktet.

ANNET

BEITELAGSLEDER

Om ønskelig kan det settes opp en beitelagsleder/tilsynsperson som har mulighet for å få et kartutsnitt med alle individene i beitelaget. Beitelagsleder vi få en ekstra meny under **Kart** som heter **Beitelagets dyr**. Under **Administrasjon** kan man gå på **Beitelag** for å få oversikt over alle som er registrert i beitelaget. For å få opprettet denne funksjonen må du sende en forespørsel per e-post.

RAPPORTER

Rapporter er tilgjengelig for dem som trenger ytterligere informasjon om datalog og besetningshistorikk.

UHF

Innstillinger for UHF er ikke aktivert før vi har UHF medaljonger klar til salgs.

UHF medaljonger benyttes på lam/kalv som kommuniserer via mordyrets terminal. Mer informasjon om dette tilkommer når de er klare for salg. Vi håper å ha disse klar til sesongen 2011.

IMPORT OG EKSPORT

Her kan du blant annet eksportere besetningens siste posisjoner til en håndholt GPS. Forklaring finner du på ved å gå inn på import eller eksport. **Merk:** Ikke alle funksjonene under eksport er implementert enda.

BRUKERPORTAL

Brukerportalen vil være i kontinuerlig utvikling i tiden fremover.

FEIL SOM KAN OPPSTÅ

TERMINALEN LYSER KONTINUERLIG RØDT ELLER IKKE I DET HELE TATT

Prøv å slå av terminalen i 30 sekunder. Om dette ikke hjelper kontakt telespor via e-post. Opplys om feilen og telespornummeret.

FÅR IKKE REGISTRERT INDIVID

Dobbeltsekk at du ikke allerede har registrert telespornummeret. Om ikke send oss en e-post med telespornummeret.

GLEMT PASSORD

Send e-post til oss.

OFTE STILTE SPØRSMÅL

"FALSK" ALARM

Det viser seg at enkelte dyr holder seg rolig i mer enn 3 timer og utløser dermed alarm. Dette kan spesielt forekomme om kveld/natt når dyrene sover. Om man får en slik alarm bør man vente ytterligere 3 timer for å se om alarmer kommer på nytt. Viss det ikke kommer en til slik melding så er

sjansen stor for at det er en "falsk" alarm. Du kan også endre antall timer det skal gå før alarmen utløses. **Merk:** Dette gjelder kun terminaler levert etter 06.04.10.

TERMINALEN ENDRER IKKE OPPDATERINGSFREKVENSEN

Om man endrer oppdateringsfrekvensen vil dette først tre i kraft når terminalen er i kontakt med serveren. Står terminalen på rapportering hver 24 time og du endrer til hver time, vil dette først endres 24 timer etter at den rapporterte sist.

TERMINAL HAR IKKE RAPPORTERT PÅ MANGE DAGER

Om individet har beveget seg inn i et område uten mobildekning vil den ikke få kontakt med serveren. Det er ingenting du kan gjøre med dette annet enn å vente på at det skal bevege seg inn i et område med dekning. Terminalen tar vare på de posisjonene den ikke får sendt inn og sender disse sammen med siste posisjon. Dermed kan du se hvor dyret har vært. Om du har varierende dekning i området kan du vurdere å ha hyppigere oppdateringsfrekvens. **Merk:** Dette går utover batterilevetiden.

HVOR LANG LEVETID HAR TERMINALENE

Om du er flink til å ta vare på terminalene kan de ha en levetid på 5 år og om så mer. Terminalene har 1 års garanti. **Merk:** Terminaler som er mistet vil ikke bli erstattet.

Merk: Det vil bli lagt ut flere spørsmål og svar på vår hjemmeside etter hvert som det oppstår nye spørsmål som går igjen ofte.

KONTAKT INFORMASJON

POSTADRESSE:

Telespor AS
Sykehusvn 23
Postboks 6403
9294 Tromsø

VED FEIL OG GENERELLE HENVENDELSER

post@telespor.no

HJEMMESIDE

www.telespor.no

INNLOGGINGSSIDE

www.telespor.org

TELEFON

90 47 46 00
Mandag-fredag
Kl. 08.00-16.00